

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 13.9.2007
KOM(2007) 523 wersja ostateczna

2007/0194 (CNS)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

**wprowadzające odstępstwo od rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003
ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach
wspólnej polityki rolnej oraz ustanawiające systemy wsparcia dla rolników w
odniesieniu do odlogowania w 2008 r.**

(przedstawiony przez Komisję)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Podstawa i cele wniosku**

Wniosek uzasadnia sytuacja na rynku zbóż. Oczekuje się, że wykorzystanie do celów rolniczych hektarów związanych z uprawnieniami z tytułu odłogowania zachęci rolników do wyprodukowania dodatkowych ilości zbóż, co z kolei przyczyni się do poprawy napiętej sytuacji rynkowej.

- **Kontekst ogólny**

Na początku roku gospodarczego 2007/2008 rynek zbóż charakteryzują wyjątkowo wysokie ceny.

Niski poziom zapasów w Unii Europejskiej na koniec roku 2006/2007 był skutkiem niższych niż oczekiwane zbiorów w 2006 r. – na poziomie 266 mln ton – ze względu na niekorzystne warunki meteorologiczne w trakcie ich trwania. W omawianym roku gospodarczym znacząco spadł poziom zapasów interwencyjnych – z 14 do 2,5 mln ton - na które składa się przede wszystkim przechowywana na Węgrzech kukurydza. Tylko niewielkie ilości skupiono w ramach interwencji. Ponad 8 mln ton odsprzedano z zapasów interwencyjnych na rynek wewnętrzny – w tym 2,9 mln ton pszenicy, 3,4 mln ton kukurydzy, 1,4 mln ton jęczmienia i około 395 tys. ton żyta. Szacunkowe dane dotyczące prywatnych zapasów są niepewne, ale analitycy zgadzają się, że i te zapasy znacząco zmniejszyły się w roku 2006/2007. Przywóz zbóż przez wszystkie 27 państw UE szacuje się na 12,4 mln ton w porównaniu do 10 mln ton w roku 2005/2006, a wywóz na 19,1 mln ton w porównaniu do 24,9 mln ton w roku 2005/2006. Pomimo dość niekorzystnego kursu wymiany euro do dolara, wywozu można było dokonywać bez refundacji.

W bieżącym roku sucha i wyjątkowo ciepła pogoda w kwietniu mogła znacząco obniżyć wydajność produkcji. W zachodnich państwach członkowskich majowe deszcze mogły zrównoważyć sytuację, jednak regiony południowo-wschodnie Europy pozostały upalne i bezdeszczowe, w szczególności Rumunia i Bułgaria ucierpiały z powodu wyjątkowej suszy. Wstępne prognozy zbiorów w 2007 r. pozostają na poziomie zbliżonym do poziomu z ubiegłego roku i doprowadzą do dalszego zmniejszenia prywatnych zapasów zbóż w UE na koniec roku gospodarczego 2007/2008. Na skalę globalną oczekuje się, że zapasy na zakończenie roku 2007/2008 spadną do niespotykanie niskiego poziomu, szczególnie w krajach będących głównymi eksporterami.

W tej sytuacji „normalne” zbiory w 2008 r. o standardowej wydajności oraz proponowane odstępstwo w odniesieniu do odłogowania w 2008 r. w Unii Europejskiej pozwolą jedynie na częściowe odbudowanie prywatnych zapasów, podczas gdy całkowite zapasy na koniec roku gospodarczego 2008/2009 będą nadal mniejsze niż na początku bieżącego roku gospodarczego. Słabe zbiory w 2008 r. w połączeniu z odłogowaniem 10 % gruntów naraziłyby rynek wewnętrzny na poważne zagrożenie.

Odłogowanie wprowadzono jako narzędzie zarządzania podażą w czasach, gdy potencjalna produkcja zboża w Unii Europejskiej przekraczała popyt rynkowy i stosowano je na zasadzie dobrowolności od roku gospodarczego 1988/1989. Po reformie z 1992 r. odłogowanie stało się obowiązkowe: aby uzyskać prawo do

płatności bezpośrednich, producenci objęci systemem powszechnym zobowiązani byli odłogować określoną część zadeklarowanej powierzchni gruntów ornych. Wraz z wprowadzeniem reformy z 2003 r. rolnicy uzyskali uprawnienia z tytułu odłogowania, dające im prawo do uzyskania dopłaty za każdy odłogowany hektar kwalifikujących się gruntów ornych.

Początkowo wskaźnik obowiązkowego odłogowania określany był co roku, jednak w roku gospodarczym 1999/2000 został dla uproszczenia ustalony na stałym poziomie 10 %. W państwach członkowskich, które wybrały system jednolitej płatności obszarowej - Polsce, Republice Czeskiej, Republice Słowackiej, na Węgrzech, w Litwie, Łotwie, Estonii, na Cyprze, w Bułgarii i Rumunii – rolnicy są zwolnieni z obowiązku odłogowania gruntów.

Obecnie obszar podlegający obowiązkowemu odłogowaniu w Unii Europejskiej wynosi 3,8 mln hektarów. Jeżeli wskaźnik odłogowania ustalić na 0 %, rzeczywisty obszar gruntów rolnych wzrósłby o 1,6 do 2,9 mln hektarów. Biorąc pod uwagę średnią wydajność, grunty te mogłyby dostarczyć na rynek około 10 mln ton zbóż. Gdyby założyć, że rolnicy decydują się na maksymalne wykorzystanie gruntów rolnych do celu uprawy zbóż kosztem innych roślin uprawnych, w szczególności roślin oleistych, ilość ta mogłaby wzrosnąć do 17 mln ton.

Wprowadzenie zerowego wskaźnika odłogowania nie oznacza, że rolnicy będą zmuszeni do uprawy swoich gruntów. Będą mogli w dalszym ciągu stosować odłogowanie na zasadzie dobrowolności i realizować programy ochrony środowiska. Zasada współzależności ma zastosowanie do wszystkich gruntów ornych.

Wreszcie, chociaż odłogowanie zostało wprowadzone jako środek rynkowy, przyniosło ono w wielu regionach duże korzyści dla środowiska. Długofalowe zniesienie obowiązku odłogowania podnosi zatem kwestię, w jaki sposób korzyści te można utrzymać. Komisja zastanowi się nad tym w ramach przeglądu WPR w 2008 r.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 oraz (WE) nr 2529/2001.

- **Spójność z polityką i celami Unii w innych dziedzinach**

Przyjęcie jakiegokolwiek długofalowego rozwiązania wymagałoby analizy, w jaki sposób i przy pomocy jakich środków utrzymać pozytywny wpływ odłogowania gruntów na środowisko naturalne.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA WPŁYWU

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Wniosek przedstawiono radzie ds. rolnictwa w dniu 16 lipca 2007 r. oraz opublikowano na jego temat komunikat prasowy. Główne europejskie organizacje rolnicze, przemysłowe i handlowe wyraziły swoje poparcie dla wniosku¹.

Podjęcie decyzji jest pilne ze względu na powagę sytuacji rynkowej. Rolnicy muszą znać ją przed podjęciem decyzji o zasiewach jesienią 2007 r.

• Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

Nie zaistniała potrzeba skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

• Ocena wpływu

Nie dotyczy.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

• Krótki opis proponowanych działań

Celem niniejszego wniosku jest ustanowienie na 2008 r. wskaźnika obowiązkowego odłogowania na poziomie 0 %.

W kontekście działania systemu płatności jednolitej środek ten pozwoli na wykorzystanie wszelkich kwalifikujących się hektarów do uzyskania uprawnień do płatności związanych z uprawnieniami z tytułu odłogowania oraz na wykorzystanie gruntów odłogowanych do celów rolniczych.

• Podstawa prawna

Artykuł 37 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

• Zasada pomocniczości

Niniejszy wniosek wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Wspólnoty. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

• Zasada proporcjonalności

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ słabe zbiory zbóż w 2008 r. naraziłyby rynek wewnętrzny na poważne zagrożenie.

• Wybór instrumentów

Proponowany instrument: rozporządzenie Rady.

Inne instrumenty byłyby niewłaściwe z następujących względów: rozporządzenie zmienia się rozporządzeniem.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Zakładając średnią wydajność szacuje się, że zmniejszenie wskaźnika odłogowania do 0 % nie doprowadzi do zwiększenia zapasów interwencyjnych w trakcie roku gospodarczego 2008/2009. Biorąc pod uwagę bieżącą bardzo napiętą sytuację na

¹ Komunikat prasowy COPA COGECA z dnia 2 lipca 2007 r. oraz wspólne wnioski dotyczące bieżących i przyszłych ramowych warunków polityki europejskiej – Europejska Konwencja ds. Zbóż i Roślin Oleistych, Bruksela, dnia 4 maja 2007 r., AAF, COCERAL, FEDIOL, FEFAC, EUROFLOUR, GAM.

rynku, wysokie ceny rynkowe oraz przewidywany rozwój tej sytuacji, wniosek nie powinien spowodować powstania dodatkowych zapasów interwencyjnych i wzrostu związanych z nimi wydatków budżetowych w roku 2009 i 2010.

5. INFORMACJE DODATKOWE

- **Uproszczenie**

Niniejszy wniosek zakłada uproszczenie procedur administracyjnych dla organów publicznych (UE lub krajowych).

Wniosek jest zawarty w programie działalności legislacyjnej i prac Komisji pod numerem 2007/AGRI/052.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

**wprowadzające odstępstwo od rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003
ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach
wspólnej polityki rolnej oraz ustanawiające systemy wsparcia dla rolników w
odniesieniu do odłogowania w 2008 r.**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 37 ust. 2 akapit trzeci,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Artykuł 54 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003³ stanowi, że aby być uprawnionym do płatności w ramach systemu jednolitej płatności, uprawnienia z tytułu odłogowania są związane z hektarem gruntów wyłączonych z produkcji.
- (2) Na początku roku gospodarczego 2007/2008 rynek zbóż charakteryzują wyjątkowo wysokie ceny zarówno na poziomie wspólnotowym jak i światowym. Niski poziom zapasów Wspólnoty na koniec roku 2006/2007 jest skutkiem niższych niż oczekiwane zbiorów w 2006 r. Jest wysoce wątpliwe czy zapasy te uda się odbudować biorąc pod uwagę wstępne przewidywania dotyczące zbiorów w 2007 r. Na skalę globalną oczekuje się, że zapasy na zakończenie roku 2007/2008 spadną do rekordowo niskiego poziomu, szczególnie w krajach będących głównymi eksporterami. Z tej perspektywy, nawet jeżeli zbiory w 2008 r. będą na normalnym poziomie, nie uda się znacząco zwiększyć zapasów, podczas gdy słabe zbiory mogłyby narazić rynek wewnętrzny na duże zagrożenie. Ponadto ceny i zapasy zbóż mają istotny wpływ na dostępność i ceny innych roślin uprawnych, takich jak rośliny oleiste i białkowe, oraz na sektor hodowli bydła, przyczyniając się do potencjalnego zwiększenia zagrożenia dla tych sektorów rolnictwa.
- (3) Należy zatem zezwolić w 2008 r. na wykorzystanie gruntów odłogowanych do celów rolniczych,

² Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

³ Dz.U. L 270 z 21.10.2003, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 552/2007.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W drodze odstępstwa od art. 54 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1782/2003, rolnicy nie są zobowiązani w 2008 r. do odłogowania gruntów kwalifikujących się do uprawnień z tytułu odłogowania, aby być uprawnionymi do płatności zależnych od uprawnień z tytułu odłogowania.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH		Fichefin/07/24545			
		REV1			
		OJ/mlc			
		6.1.2007			
		DATA: 16/8/2007			
1.	LINIA BUDŻETOWA: 5/2/2001	ŚRODKI: 516 mln EUR (budżet 2007)			
2.	TYTUŁ: Wniosek w sprawie rozporządzenia Rady wprowadzającego odstępstwo od rozporządzenia (WE) nr 1782/2003 ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej oraz ustanawiające systemy wsparcia dla rolników w odniesieniu do odlogowania w 2008 r.				
3.	PODSTAWA PRAWNA: Artykuł 37 ust. 2 Traktatu				
4.	CELE: Złagodzenie napięć rynkowych poprzez ustanowienie wskaźnika odlogowania na poziomie 0 % celem zachęcenia rolników do wyprodukowania dodatkowych ilości zbóż.				
5.	SKUTKI FINANSOWE	OKRES 12 MIESIĘCY (w mln EUR)	BIEŻĄCY ROK BUDŻETOWY 2007 (w mln EUR)	KOLEJNY ROK BUDŻETOWY 2008 (w mln EUR)	
5.0	WYDATKI - PONIESIONE Z BUDŻETU WE (REFUNDACJE/SKUP INTERWENCYJNY) - WŁADZE KRAJOWE - INNE	-	-	-	
5.1	DOCHODY - ZASOBY WŁASNE WE (OPŁATY WYRÓWNAWCZE/NALEŻNOŚCI CELNE) - KRAJOWE	-	-	-	
		2009	2010	2011	2012
5.0.1	SZACOWANE WYDATKI	-	-	-	-
5.1.1	SZACOWANE DOCHODY	-	-	-	-
5.2	METODA OBLICZENIOWA:				
6.0	CZY PROJEKT MOŻE BYĆ FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW PRZEWIDZIANYCH W ODPOWIEDNIM ROZDZIALE BIEŻĄCEGO BUDŻETU?				TAK NIE
6.1	CZY PROJEKT MOŻE BYĆ FINANSOWANY POPRZECZ PRZESUNIĘCIE POMIĘDZY ROZDZIAŁAMI BIEŻĄCEGO BUDŻETU?				TAK NIE
6.2	CZY WYMAGANY BĘDZIE BUDŻET DODATKOWY?				TAK NIE
6.3	CZY ŚRODKI BĘDZIE TRZEBA PRZEWIDZIEĆ W KOLEJNYCH BUDŻETACH?				TAK NIE
UWAGI: Proponowane obniżenie wskaźnika obowiązkowego odlogowania do 0 % w roku gospodarczym 2008/2009 spowoduje wzrost produkcji zbóż w UE o około 10 mln ton. Po bardzo słabych zbiorach w 2007 r. (rok gospodarczy 2007/2008) wspomniany wzrost produkcji w 2008 r. wynikający z ustanowienia wskaźnika odlogowania na poziomie zerowym wraz z ogólnym powrotem do średniej wydajności zbiorów przywróciłby równowagę zapewniając dostawy żywności, pasz i surowców do celów przemysłowych w UE oraz pozwoliłby na względne uzupełnienie prywatnych zapasów. Biorąc pod uwagę bieżącą bardzo napiętą sytuację na rynku oraz przewidywany jej rozwój, wniosek nie powinien – przy założeniu normalnych warunków pogodowych – spowodować powstania dodatkowych zapasów interwencyjnych i wzrostu związanych z nimi wydatków budżetowych w roku 2009 i 2010.					